Wolontariat - teoria i praktyka

PORADNIK

materiały warsztatowe

Folder dofinansowany
ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego

WOLONTARIAT - *dobrowolna, bezpłatna, świadoma działalność na rzecz innych, wykraczająca poza związki rodzinno-koleżeńsko-przyjacielskie.*
Źródło: Centrum Wolontariatu w Warszawie

WOLONTARIAT - *jest poświęceniem czasu i energii na rzecz społeczności lokalnej, osób spoza rodziny, na rzecz rozwoju środowiska itp. Działalność wolontarystyczna ma charakter bezpłatny, z wyjątkiem zwrotu kosztów poniesionych w związku z wykonywanym świadczeniem.*
Źródło: Volunteering Ireland

WOLONTARIUSZ - *to osoba, która ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia na zasadach określonych w ustawie.*
Źródło: Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Jeżeli chcesz być wolontariuszem, zapoznaj się z najważniejszymi przepisami wprowadzonymi przez ustawę. Dzięki temu będziesz mógł lepiej i skuteczniej działać na rzecz wybranej organizacji lub instytucji.

Zasady współpracy z wolontariuszami przedstawione zostały w ustawie: "O działalności pożytku publicznego i o wolontariacie" uchwalonej w 2003 roku Dz. U. 2003 Nr 96, poz. 873

- Czy potrzebujesz wolontariusza?
- Czy masz miejsce dla wolontariusza?
- Jaki wolontariusz jest Ci potrzebny?

Jeśli tak to:

- Porozmawiaj z każdym kandydatem na wolontariusza.

- Jeśli zdecydujesz się na współpracę z konkretną osobą wprowadź ją w twoją organizację.

- Pamiętaj o podpisaniu porozumienia, ubezpieczeniu wolontariusza i przedstawienia mu zasad BHP.

- Jeśli współpracujesz z większą ilością wolontariuszy zrób ich rejestr.

- Wolontariusz ma prawa i należy je respektować.

- Wolontariusz podnosi jakość wykonywanych usług i nigdy nie powinien wykonywać prac objętych polityką etatową.

- Wolontariusz nie powinien ponosić kosztów finansowych związanych z wykonywaną pracą.

- Interesy wolontariusza powinny być chronione i nie wolno wywierać na niego presji moralnej skłaniającej do wykonywania zadań pozostających w konflikcie z jego przekonaniami.

- Nagradzaj pracę wolontariusza, musisz mieć pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych.

Źródło:
www.wolontariat.org.pl,
www.wolontariat.org.pl/radom

Dwa kroki do wolontariatu

KROK PIERWSZY
czy mogę zostać wolontariuszem?

Masz wolny czas

Chcesz:

- zdobyć nowe umiejętności,
- dobrowolnie i bezpłatnie działać na rzecz innych,
- doświadczenie,
- nawiązać znajomości,
- zmienić otoczenie.

MOŻESZ zostać WOLONTARIUSZEM

KROK Drugi
przed podjęciem pracy wolontarystycznej zastanów się:

- nad wolontariatem indywidualnym czy grupowym,
-czy masz czas na podjęcie krótkoterminowego czy długoterminowego wolontariatu,
- co chcę robić, w czym będę pomocny, jakie są moje oczekiwania.

Wybór należy do Ciebie.

Ważne jest tylko, żebyś posiadał wiedzę i zdolności w miejscu, w którym chcesz pomagać.

Pamiętaj, jeśli jesteś niepełnoletni, musisz mieć pisemną zgodę rodziców lub opiekunów prawnych.

Zanim Zostaniesz Wolontariuszem

Zastanów się:

Czy znajdziesz wolny czas na dodatkowe obowiązki i chcesz go poświęcić dla innych. Sprecyzuj ile masz tego czasu w ciągu tygodnia. To z pewnością ułatwi dalszy kontakt z organizacją.
czy chcesz pracować bezpośrednio z ludźmi: pomagać osobom starszym, uczestniczyć w terapiach dzieci autystycznych, pracować z osobami niepełnosprawnymi. Czy wolisz pracę w biurze organizacji pozarządowej, instytucji, gdzie możesz pomóc w realizacji projektów, w pracach biurowych, tworzeniu i aktualizowaniu stron www, projektowaniu materiałów promocyjnych lub szkoleniowych, organizowaniu warsztatów i szkoleń itd.

Pomyśl:

Jakie zajęcia Cię interesują. Czy chcesz wykorzystywać swoje doświadczenie zawodowe, zdobyte w szkole umiejętności. Czy wolisz zająć się czymś co pozwoli ci odreagować, oderwać się od pracy i nauki.
Teraz możesz zacząć szukać miejsca, gdzie będziesz przydatny. Warto rozejrzeć się wokół siebie. Może nie daleko znajdują się instytucje lub organizacje pozarządowe, które mogłyby być zainteresowane Twoją pomocą.

Jeśli w pobliżu miejsca zamieszkania nic nie ma. Sięgnij po książkę telefoniczną lub informator miejski (dział stowarzyszenia i fundacje). Jeśli zainteresuje Cię już organizacja, możesz: zajrzeć na ich stronę internetową, pójść tam, albo zadzwonić i zapytać o ich działania oraz czy potrzebna jest pomoc wolontariusza. Jeśli tak zaproponuj swoją pomoc i umów się na spotkanie, na którym ustalicie szczegóły współpracy.

Źródłem informacji jest strona www.bazy.ngo.pl - w bazie znajdują się wszystkie fundacje i stowarzyszenia w Polsce.

Wolontariusze mogą pracować w organizacjach pozarządowych i instytucjach publicznych. Są przydatni w pracach biurowych. Mogą tłumaczyć teksty. Jeśli posiadają odpowiednią wiedzę: mogą udzielać porad specjalistycznych, koordynować projekty, pisać wnioski, wspierać organizację uroczystości, festynów, konferencji, szkoleń, warsztatów, projektować ulotki, foldery. Wszystko zależy od tego co organizacja robi w danej dziedzinie i od kwalifikacji wolontariusza.

Wolontariusze mogą pomagać osobom niepełnosprawnym, niewidomym, osobom starszym, często samotnym.

KODEKS ETYCZNY WOLONTARIUSZA

Wolontariusz powinien:

- Być pewnym
Zastanów się, dlaczego chcesz pomagać innym ludziom.

- Być przekonanym
Nie oferuj swej pomocy, jeżeli nie jesteś przekonany o wartości tego, co robisz.

- Być lojalnym
Zgłaszaj sugestie, nie "uderzaj" w innych.

- Przestrzegać zasad
Nie krytykuj rzeczy, których nie rozumiesz. Może okazać się, że mają swoje uzasadnienie.

- Mówić otwarcie
Pytaj o rzeczy, których nie rozumiesz. Nie pozwól, by tłumione wątpliwości i frustracje odciągnęły cię od tego, co najważniejsze, bądź zmieniły w osobę stwarzającą problemy.

- Chętnie uczyć się
Rozszerzaj swoją wiedzę.

- Stale się rozwijać
Staraj się wiedzieć jak najwięcej o Twojej organizacji i pracy.

- Nie sprzeciwiać się kontroli nad sobą
Będziesz pracował lepiej i z większą satysfakcją, wykonując to, czego od Ciebie się oczekuje.

- Być osobą, na której można polegać
Praca jest zobowiązaniem. Wykonuj to, co zgodziłeś się zrobić. Nie składaj obietnic, których nie jesteś w stanie spełnić.

- Działać w zespole
Znajdź dla siebie miejsce w grupie. Samotnik działający na własną rękę jest mało skuteczny.

Źródło: www.wolontariat.pl

Co Wolontariusz Wiedzieć Powinien ?

Wolontariuszem jest każdy, kto ochotniczo i bez wynagrodzenia wykonuje świadczenia odpowiadające świadczeniu pracy, na zasadach określonych w ustawie.

W tym:
- osoby bezrobotne (wykonywanie świadczeń nie powoduje utraty statusu bezrobotnego i prawa do zasiłku),
- cudzoziemcy (legalnie przebywający w Polsce nie muszą uzyskiwać pozwolenia na pracę, aby zostać wolontariuszami),
- małoletni (osoby poniżej 18 roku życia, mogą być wolontariuszami, ale musi być zgoda ich rodziców lub opiekunów).

Wolontariusz ma inny status niż pracownik - świadczenie wolontariusza nie wpływa na przyszłe uprawnienia pracownicze.

Wolontariuszem możesz być w wielu instytucjach i organizacjach, które ustawa nazywa „korzystającymi". Wśród nich są: organizacje pozarządowe, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, osoby prawne i jednostki organizacyjne kościoła katolickiego i innych kościołów lub związków wyznaniowych z wyłączeniem działalności gospodarczej, organy administracji publicznej – centralnej i samorządowej, jednostki organizacyjne podległe organom administracji publicznej lub nadzorowane przez te organy m.in.: szkoły i inne placówki oświatowe, instytucje kultury, jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz zakłady opieki zdrowotnej z wyłączeniem działalności gospodarczej.

Jeśli zdecydujesz się wykonywać świadczenie wolontarystyczne, będziesz musiał zawrzeć z korzystającym umowę cywilnoprawną, zwaną w ustawie porozumieniem. W porozumieniu będzie określony zakres, sposób, miejsce i czas wykonywania świadczeń. Wszystkie warunki, na jakich będziesz wykonywał świadczenia, uzgadniasz razem z korzystającym.
Jeżeli porozumienie będzie na okres do 30 dni, może być zawarte w formie ustnej lub pisemnej. Jeżeli jednak zawierasz umowę na okres dłuższy niż 30 dni lub na czas nieokreślony, porozumienie powinno być sporządzone na piśmie.
W każdej chwili możesz jednak żądać, aby treść ustnej umowy została przez korzystającego potwierdzona na piśmie.
Porozumienie powinno także zawierać postanowienie o możliwości jego rozwiązania.
Źródło: www.pozytek.gov.pl

Na żądanie wolontariusza korzystający musi wydać pisemne zaświadczenie o wykonaniu przez niego świadczeń, w tym o zakresie wykonywanych prac.

Na prośbę wolontariusza może zostać wydana przez korzystającego pisemna opinia o wykonywaniu świadczeń.

Każdy wolontariusz ma prawo:

- być poinformowany przez korzystającego o ryzyku dla zdrowia i bezpieczeństwa, związanym z wykonywanym świadczeniem,

- wykonywać świadczenia w higienicznych i bezpiecznych warunkach,

- skorzystać za zgodą korzystającego ze szkoleń w zakresie wykonywanych świadczeń,

- możesz powierzyć wykonanie swojego świadczenia innej osobie, która posiada niezbędne kwalifikacje do jego wykonania,

- do zwrotów kosztów podróży i delegacji służbowych,

- być poinformowany przez korzystającego o prawach i ciążących obowiązkach.

Źródło: www.pozytek.gov.pl

Obowiązki wolontariusza:

- posiadać kwalifikacje niezbędne do wykonywanych świadczeń, ale tylko wtedy gdy wynika z odrębnych przepisów,
- jeżeli nie skończyłeś 18 lat, powinieneś przedstawić korzystającemu pisemną zgodę rodziców lub opiekunów na to, że będziesz wolontariuszem,
- wykonywać zadania z należytą starannością,
- gdy wskutek twojego działania korzystający lub osoby trzecie poniosą szkodę, odpowiesz materialnie za wyrządzone szkody. Zadbaj o to, aby korzystający ubezpieczył cię od odpowiedzialności cywilnej. Jeżeli nie będzie chciał tego zrobić, ty sam możesz się ubezpieczyć.

Wolontariusz ma prawo do ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków.

Jeśli świadczenie trwa przez okres nie dłuższy niż 30 dni, korzystający ma obowiązek opłacenia ubezpieczenia.

W przypadku umowy na czas nieokreślony, korzystający ma prawo ubezpieczyć wolontariusza od następstw nieszczęśliwych wypadków na okres pierwszych 30 dni wykonywania świadczeń.

W przypadku porozumienia na okres dłuższy niż 30 dni, korzystający nie musi ubezpieczać wolontariusza od następstw nieszczęśliwych wypadków, ponieważ ustawowo przysługuje mu ubezpieczenie na mocy ustawy o zaopatrzeniu z tytułu wypadków lub chorób zawodowych powstałych w szczególnych okolicznościach (Dz. U. z 2002 r. Nr 199, poz. 1674).

Źródło: www.pozytek.gov.pl

Czym jest dla mnie wolontariat?
Czy warto być wolontariuszem?
- wybrane wypowiedzi wolontariuszy

Wolontariat jest dla mnie możliwością poprawienia życia innych. To bezinteresowna pomoc ludziom którzy tego potrzebują. Uważam, że wolontariat stwarza możliwość samokształcenia i samorealizacji wolontariuszy. Pomaga zdobyć doświadczenie, uświadamia jakie są prawdziwe realia naszego współczesnego życia. Otwiera wolontariuszom drogę do stworzenia swojej przyszłości, wykreowania jej w ten sposób by mimo dobrej sytuacji finansowej czy ogółem sukcesów w życiu nie zapomnieć, że trzeba jednak komuś pomóc. Aby pomagać nie potrzeba wiele robić, wystarczą małe rzeczy. Wolontariuszem warto być przede wszystkim na satysfakcję z własnych działań. Najlepsze jest to, że poznajemy ludzi czasem mniej czasem bardziej wartościowych bądź interesujących ale te znajomości czasem zostają na całe życie. Otwierają się coraz to nowsze drzwi czy to przyjaźń czy nawiązanie współpracy. Dzięki tego rodzaju pracy można poczuć, że człowiek naprawdę żyje i jest potrzebny.

Wolontariat jest dla mnie zdobywaniem doświadczenia i umiejętności, pomaganiem innym bezinteresownie (bo nic w zamian nie otrzymujemy, no może uśmiech albo miłe słowo), zdobywaniem nowych znajomości, rozwojem osobistym, uczymy się pomagać innym, pracujemy nad sobą, doskonalimy się w różnych rzeczach. Warto zostać wolontariuszem ponieważ zdobywamy doświadczenie, które jest bardzo ważne, uczymy się nowych rzeczy, pracujemy nad sobą, rozwijamy się.

Wolontariat to bezinteresowna pomoc innym ludziom. Dla grupy młodych ludzi fajna przygoda, wzajemne poznanie się przez wspólną współpracę, zdobywanie doświadczeń życiowych, otwartość na świat i życie i dążenie do lepszej doskonałości siebie, kreowanie swojej osobowości. Pomoc innym musi wyjść z własnej potrzeby duchowej. Człowiek, który pomaga innym podwoi swoją wartość moralną, czuje się lepszy bo może komuś coś oferować bezinteresownie, jest wrażliwy na krzywdę.

Czym jest dla mnie wolontariat?
Czy warto być wolontariuszem?
- wybrane wypowiedzi wolontariuszy

Wolontariat to bezinteresowna pomoc ludziom (starszym, dzieciom ale i najbliższym). Jest to organizowanie czegoś fajnego co sprawia nam przyjemność ale jednocześnie jest z pożytkiem dla innych, dzięki czemu czujemy się potrzebni i wartościowi. Warto pomagać w dzisiejszym świecie, w którym to spotykamy na krok na swojej drodze tyle niesprawiedliwości i nieszczęścia (które napotyka różnych ludzi). Warto pomagać za piękny uśmiech, za dobre słowo) i dzięki pomaganiu czujemy się lepsi oraz świat jest piękniejszy. Dzięki naszej pomocy dzieci mają wiele radości – a czy jest coś piękniejsze niż uśmiech dziecka?

Wolontariusz to osoba, która pomaga innym osobom i nie oczekuje za to pieniędzy oraz nie chce mieć z tego żadnych korzyści (dóbr). Wolontariusz to osoba która daje innym a sama nie oczekuje nic za to. Wolontariat jest to moim zdaniem zrzeszenie ludzi o dobrym sercu, którzy chcą obdarzyć innych miłością, radością. Ci ludzie są tolerancyjni dla innych. Potrafią zrobić problemy innych. Potrafią zrozumieć problemy innych. Moim zdaniem jest warto zostać wolontariuszem i robić coś dla innych a nie dla siebie. Warto zostać wolontariuszem dlatego, że jest ich bardzo mało, a tacy ludzie są bardzo potrzebni.

Wolontariat jest przede wszystkim pomocą dla ludzi. Poprzez naszą działalność możemy pomóc ludziom, którzy jej potrzebują. Nasza pomoc, niezależnie od tego jaka by ona nie była, może wspomóc rozwój ludzi chorych lub ułatwić im życie.

Dla mnie słowo wolontariat, wolontariusz znaczy tyle co bezinteresowna pomoc, dzięki której człowiek biorący udział w czymś takim może się rozwijać, nawiązywać znajomości, poznać ludzi, a także uczyć się czegoś nowego.

Czym jest dla mnie wolontariat?
Czy warto być wolontariuszem?
- wybrane wypowiedzi wolontariuszy

Wolontariat jest to pojęcie określające wszelkie działania mające na celu bezinteresowną pomoc innemu człowiekowi. Jest to zorganizowana forma pomocy. Jest to ogólnie ogłoszona forma pomocy. Jeśli ktoś czuje potrzebę, aby pomoc innym powinien to zrobić.

Wolontariat to pomoc ludziom bez żadnych korzyści. Wolontariusz powinien być odpowiedzialny, swój wolny czas poświęcać innym. Mieć poczucie zadowolenia ze swojej „misji".

Wolontariat to dla mnie chęć pomocy innym ludziom. Wolontariusze są ludźmi, którzy zawsze znajdą czas na pomoc drugiemu człowiekowi. Jest to pomoc przez podanie ręki ale też pomoc w sensie wysłuchania kogoś czy zwykłe „posiedzenie" razem. Myślę, że wolontariuszem warto być, ponieważ niezwykle miłe jest gdy ktoś potem potrafi okazać wdzięczność za pomoc. Mi wystarcza zwykły uśmiech, w którym widzę to, że komuś pomogła zwykła rozmowa ze mną. Osobiście podziwiam ludzi – wolontariuszy pracujących z chorymi osobami.

Wolontariat jest niezbędny, gdyż dzięki temu co robimy będąc wolontariuszem pomagamy wielu ludziom, dzięki czemu mamy satysfakcję, lepsze samopoczucie, więcej wiary w siebie i po prostu poczucie, że jesteśmy komuś potrzebni i robimy coś pożytecznego. Czasem też chcemy zdobyć doświadczenie.

Wolontariat pracowniczy

Wolontariat pracowniczy FABRYKI LEVI STRAUSS POLAND Sp. z o.o. w Płocku

Polega na angażowaniu pracowników firm w działalność wolontarystyczną na rzecz organizacji społecznych. Pracownicy - wolontariusze świadczą różnego rodzaju prace na rzecz potrzebujących, wykorzystując przy tym swe umiejętności i zdolności, a jednocześnie rozwijając swe talenty i pasje.
Firma wspiera pracownika w tych działaniach - w zależności od swej kultury organizacyjnej: oferuje pracownikowi wolne godziny w czasie pracy, przekazuje pomoc rzeczową, wsparcie logistyczne i finansowe.
Źródło: www.ngo.pl

Grupę działającą przy Funduszu Lokalnym Ziemi Płockiej "Młodzi Razem" tworzą młodzi, kreatywni ludzie, pracownicy fabryki Levi Strauss Poland Sp. z o.o. aktywnie organizujący swój wolny czas. Dzięki wolontariatowi podnoszą swoje kwalifikacje, zdobywają nowe umiejętności, co wpływa na ich zaangażowanie w sprawy firmy i identyfikację z jej celami.

Misją programu jest pogłębianie dialogu firmy z pracownikami, z jej najbliższym otoczeniem, co prowadzi do zaangażowania się pracowników w społeczności lokalne, do budowania wizerunku biznesu odpowiedzialnego społecznie. Polega na umożliwianiu pracownikom firmy działań wolontarystycznych na rzecz organizacji społecznych.

Wolontariusze realizują własne pomysły lub czerpią z inspiracji i ofert Funduszu Lokalnego, świadcząc różnego rodzaju prace na rzecz potrzebujących, wykorzystując i rozwijając przy tym swoje zainteresowania oraz umiejętności zawodowe.

A jednocześnie rozwija swoje talenty i pasje. Firma wspiera pracownika w tych działaniach - w zależności od swej kultury organizacyjnej: oferuje pracownikowi wolne godziny w czasie pracy, przekazuje pomoc rzeczową, wsparcie logistyczne i finansowe.